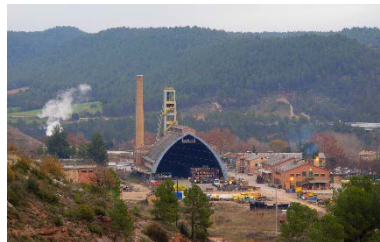

Modificació puntual
**PLA DIRECTOR URBANÍSTIC
DE L'ACTIVITAT MINERA AL BAGES**

Document 7 **MEMÒRIA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA**

Document per a l'aprovació inicial

Gener 2022

MODIFICACIÓ PUNTUAL DEL PLA DIRECTOR URBANÍSTIC DE L'ACTIVITAT MINERA AL BAGES

Document per a l'aprovació inicial

Document 1 | **DOCUMENT COMPRESIU**

Document 2 | **MEMÒRIA**

Annex 1 **Backfilling en la minería: El caso de la potasa y la minería del Bages.**
Dr.Jesús Artieda. Julio 2016

Annex 2 **Proposta per a la gestió del període transitori i la restauració de Sallent.**
Institut Cerdà. 25 de maig 2017

Document 3 | **NORMES URBANÍSTIQUES**

Document 4 | **DOCUMENTACIÓ GRÀFICA**

Plànols d'informació

i01.	Àmbit de la Modificació puntual.....	1:50.000
i02.	Planejament territorial vigent: Pla territorial de les Comarques Centrals.....	1:70.000
i03.	Planejament vigent. PDU del Pla de Bages.....	1:50.000
i04.	PDU de l'activitat minera al Bages: Plànol d'ordenació o03.SU vigent	1:10.000
i05.	PDU de l'activitat minera al Bages: Plànol d'ordenació o05.SU vigent.....	1:2.000
i06.	PDU de l'activitat minera al Bages: Plànol d'ordenació o06.SU vigent.....	1:2.000

Plànols d'ordenació modificats

o01.	Plànol d'ordenació o03.SU modificat.....	1:10.000
o02.	Plànol d'ordenació o05.SU modificat.....	1:2.000
o03.	Plànol d'ordenació o06.SU modificat.....	1:2.000

Document 5 | **ESTUDI AMBIENTAL ESTRATÈGIC**

Document 6 | **ESTUDI PER A LA IDENTIFICACIÓ DE RISCOS GEOLÒGICS**

Document 7 | **MEMÒRIA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA**

Document 8 | **INFORME DE PARTICIPACIÓ INSTITUCIONAL I PÚBLICA**

MEMÒRIA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA Índex de continguts

1. PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA (PPC)	1
1.1. Marc normatiu.....	1
1.2. Objectiu.....	1
1.3. Organització.....	2
1.4. Agents participants	3
1.5. Retorn fase 1. Consulta prèvia	3
1.6. Retorn fase 2. Recollida de suggeriments	5
1.7. Retorn fase 3. Informe-resum d'aportacions	6

1. Procés de participació ciutadana (PPC)

Paral·lelament a l'inici dels treballs de redacció de la modificació puntual del Pla, s'inicia també el Procés de Participació Ciutadana (PPC) que s'ha estès fins a l'aprovació inicial, amb el que s'aprova, també, la present Memòria de participació ciutadana.

En aquest procés s'ha comptat amb la participació ciutadana com a font de coneixement i com a recurs d'aportació de valor, amb l'objectiu de recollir les propostes de la població i els actors implicats en relació a l'objectiu de la modificació puntual, el qual és la implantació temporal d'un nou espai per dipositar la sal de procés derivada de la producció de potassa al centre productor existent a Súria.

A continuació es dona compte del disseny del programa i el seu desenvolupament, així com el resum de les conclusions extretes.

1.1. Marc normatiu

Més enllà dels mecanismes de participació establerts en el procés de redacció dels plans directors per la legislació en matèria d'urbanisme, dels quals se'n dona compte en el Document 8 d'aquest PDU, la legislació aplicable pel desenvolupament del PPC és la legislació en matèria de participació ciutadana, transparència i informació pública: la Llei de consultes populars no referendàries i altres formes de participació ciutadana (Llei 10/2014, de 26 de setembre). Aquesta normativa estableix el règim jurídic, les modalitats, el procediment, l'acompliment i la convocatòria dels mecanismes de les consultes populars no referendàries i d'altres formes i mecanismes de participació ciutadana institucionalitzada en l'àmbit competencial de la Generalitat i dels ens locals.

El Títol III de la Llei regula els processos de participació ciutadana, amb l'objectiu de garantir el debat i la deliberació entre la ciutadania i les institucions públiques per a recollir l'opinió dels ciutadans respecte d'una actuació pública concreta en les fases de proposta, decisió, aplicació o avaluació.

En l'article 46 i següents s'estableix i defineix l'estructura dels processos de participació, que han de tenir, com a mínim, les fases següents:

- a) Informació a les persones que hi poden participar
- b) Aportació de propostes
- c) Deliberació i valoració de les propostes
- d) Avaluació i retiment de comptes del procés

1.2. Objectiu

L'objectiu del PPC és oferir als col·lectius interessats i a la ciutadania en general la possibilitat d'aportar les seves opinions i coneixement en el procés de redacció de la modificació puntual del Pla. La implicació dels col·lectius i la ciutadania té una doble vessant i implica un acostament en dues direccions. D'una banda, s'aporta la informació dels motius que rauen en la modificació puntual del PDU de l'activitat minera al Bages i del seu plantejament. De l'altra, es recullen les argumentacions i contrapropostes que justificadament es plantegin.

Concretament, amb aquest procés participatiu es pretén generar un major consens i legitimitat sobre l'actuació i que es generi un major vincle i comunitat envers el nou paisatge. En aquest sentit, el PPC pretén:

1. Facilitar la divulgació i comprensió dels continguts del treball del PDU i de la seva modificació puntual
2. Contribuir a generar un major consens sobre una visió i identificació envers l'activitat minera i el seu desenvolupament sostenible
3. Generar legitimitat en quant a l'actuació proposada en la modificació del PDU des d'una visió global compartida de desenvolupament territorial
4. Incorporar diferents perspectives que aportin propostes sobre la nova implantació, fent incidència que sigui compatible amb el medi ambient i el paisatge
5. Detectar necessitats que puguin ser considerades per a la modificació puntual del PDU

En conseqüència, l'equip redactor de la modificació del Pla valora les aportacions que es recullen en aquest procés i les integra, si escau, sempre justificadament en el document per a l'aprovació inicial.

1.3. Organització

El PPC consta de tres fases, les quals s'han desenvolupat entre el 23.12.2020 i el 15.12.2021. Dites fases són:

1. Fase participativa de consulta prèvia al document d'Avanç (23.12.2020 a 15.02.2021)

La primera fase ha consistit en una consulta ciutadana, prèvia al document d'Avanç, que s'ha vehiculat mitjançant un qüestionari breu accessible des del portal participa.com. Se n'annexa una còpia al final d'aquesta Memòria.

2. Fase d'informació de l'Avanç de les propostes i recollida de suggeriments (24.06.2021 a 23.07.2021)

La segona fase ha coincidit amb el tràmit d'audiència als ajuntaments del document d'Avanç de les propostes per a la modificació puntual del Pla regulat en la normativa urbanística. Com a part del Programa de participació ciutadana, el document d'Avanç s'ha pogut consultar en el portal participa.gencat.cat i a la pàgina web del Departament de Vicepresidència, Polítiques Digitals i Territori. El procés de participació ha estat obert a tot el públic en general tenint la possibilitat de fer suggeriments mitjançant el qüestionari de *petició genèrica* disponible al web del Departament de Vicepresidència, Polítiques Digitals i Territori:

<https://web.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/Peticio-generica?category=72461610-a82c-11e3-a972-000c29052e2c>

Prèviament a donar accessibilitat al document d'Avanç, el 22.06.2021 es va convocar a través del portal participa.gencat.cat i de l'ajuntament de Súria una presentació telemàtica de l'Avanç per facilitar la comprensió del document i fomentar la participació. A la convocatòria, oberta a tothom prèvia inscripció hi van assistir una dotzena de participants, entre els quals alguns periodistes que posteriorment van fer difusió del projecte i de la jornada. L'equip redactor de la Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme, va explicar la proposta de Modificació. Seguidament es va obrir un torn de paraules on es van resoldre tots els dubtes suscitats i es van fer els aclariments sol·licitats.

3. Fase d'elaboració d'un informe-resum d'aportacions (Desembre 2021)

La tercera fase ha consistit en el retorn del procés de participació i s'estructura en una síntesi de les propostes rebudes argumentant els motius pels quals s'han incorporat o no aquestes propostes. L'equip redactor del document esmentat, ha valorat les aportacions recollides en aquest procés i les ha integrat, si esqueia, sempre justificadament en el document d'aprovació inicial de la modificació. El format de retorn del PPC incorpora de manera sintètica la informació més rellevant de forma senzilla i comprensible, sense tecnicismes, adaptada als diferents agents i perfils.

Aquest informe-resum, juntament amb tota la Memòria de Participació ciutadana es podrà consultar en l'esmentat portal participa.com.

1.4. Agents participants

El procés participatiu s'adreça a totes les persones i entitats vinculades al territori i a l'activitat minera al Bages. En aquest sentit, per tal de fomentar la participació dels interessats, la fase d'informació pública de l'Avanç (Fase 2 del PPC) s'ha notificat als particulars i entitats i als ajuntaments que van participar en el procés de redacció del PDU vigent, identificats com a agents imprescindibles que representen els interessos diversos concurrents, malgrat que com ja s'ha fet esment, ha estat oberta a tot el públic en general qui ha pogut fer suggeriments.

Així mateix, per tal de facilitar la comprensió del document d'Avanç es programà una jornada telemàtica oberta al públic en general en la qual els tècnics redactors explicaren el document i s'obrí un torn obert de paraules.

1.5. Retorn fase 1. Consulta prèvia

En la Consulta prèvia han participat un total de 39 persones, 34 dels quals (90%) viuen o treballen a Súria o entorn ocupant un lloc de treball sense relació amb l'activitat minera. De la resta de participants, 2 (5%) ocupen un lloc de treball directament o indirectament relacionat amb l'activitat i 2 (5%) viuen fora de Súria.

Els resultats d'aquesta fase s'han pres en consideració en el present Document d'objectius i propòsits i Avanç de la modificació puntual del PDU de l'activitat minera al Bages. Específicament, en aquesta fase es pretén decidir en relació a l'emplaçament del nou dipòsit per a l'acopi temporal de sal de procés de producció de potassa al centre productor existent a Súria; les mesures d'impacte i integració paisatgística que s'haurien de prendre en consideració; i eventualment valorar altres alternatives viables a l'emplaçament del nou dipòsit que es puguin proposar amb criteris de sostenibilitat ambiental i socioeconòmica, conjuntament amb criteris tècnics i funcionals.

Pel que fa a la primera pregunta sobre si els participants estan d'acord o no amb un nou dipòsit per a l'acopi temporal de sal, només 2 dels participants (5%) estan d'acord amb el nou dipòsit. Hi ha 30 participants (77%) que aposten per plantejar noves alternatives com:

- portar la sal –via transport ferroviari –fins al punt on el col·lector de salmorres presenta un estat i capacitat òptims;
- comercialitzar el residu;
- fer recerca I+D per part de l'empresa per tal de gestionar de manera diferent els residus o;
- buscar altres indrets no tan malmesos.

D'aquests, 17 participants (44%) proposen la tècnica del "backfilling". Aquesta tècnica consisteix a tornar a omplir els buits generats per l'explotació minera amb material no útil, que bé pot venir d'altres zones de la explotació, bé de la planta de tractament de mineral o bé d'altres fonts. Finalment, 5 persones (12%) es declaren en contra d'un nou dipòsit i un 5% deixa la resposta en blanc.

La segona pregunta fa referència a l'emplaçament del nou dipòsit per l'acopi temporal de sal. Dels participants, 4 que representen un 10%, consideren que ha de situar-se contigu a l'actual dipòsit del Fusteret. Hi ha 13 participants (33%) que proposen altres indrets allunyats de Súria per no seguir malmetent aquest entorn que consideren que ja es troba prou afectat pels residus miners. De nou, alguns participants (36%) plantegen l'opció de fer servir la tecnologia "backfilling". Finalment, 7 participants (18%) es mostren contraris al nou dipòsit i un 3% de participants deixen la resposta en blanc.

Pel que fa a les propostes alternatives a l'emplaçament d'un nou dipòsit plantejades pels enquestats, cap d'elles, tal com s'ha explicat en l'apartat anterior i es justifica amb els documents annexats és viable.

En la tercera pregunta calia posar en ordre de prioritats una sèrie de mesures per fomentar la integració i reduir l'impacte paisatgístic que hauria de tenir el nou dipòsit.

- a) Alçada i superfície mínimes imprescindibles
- b) Control de visuals des del nucli urbà de Súria
- c) Control de visuals des d'altres nuclis habitats
- d) Control de visuals des de la variant
- e) Altres mesures d'integració i impacte paisatgístic

La mesura que ha sortit més valorada com a primera opció és el control visual des de la variant (49%). Com a segona opció, la mesura del control visual des de la variant també ha estat la més valorada (36%), seguida del control de visuals des del nucli urbà de Súria (31%). Com a tercera opció, la mesura més valorada és el control de visuals des d'altres nuclis habitats (46%). Com a quarta opció, la mesura més valorada és l'alçada i superfície mínimes imprescindibles (54%). Finalment, com cinquena opció, la mesura més valorada és *altres mesures d'integració i impacte paisatgístic* (46%).

La quarta pregunta demana als participants altres mesures per fomentar la integració i reduir l'impacte paisatgístic. Hi ha 7 participants (18%) que al no estar d'acord amb un nou dipòsit no creuen oportú opinar respecte a la gestió paisatgística, alhora, hi ha 5 participants (13%) que han deixat aquesta resposta en blanc. Els 27 participants restants (69%) plantegen diferents mesures de control. D'aquests participants un 28% tornen a plantejar la tècnica "backfilling" com la millor alternativa doncs el rebuig torna a l'interior de la mina i no genera impacte paisatgístic.

La resta de mesures proposades van en relació a preservar l'entorn:

- evitar afectar nous vessants,
- gestionar la salinització dels torrents i aqüífers,
- conservar la massa boscosa existent,
- control de visuals i control acústic des de les masies de l'entorn,
- control de l'alçada,
- gestionar la cura de la flora i la fauna,
- cobrir amb vegetació el runam,
- no destruir camps de conreu.

1.6. Retorn fase 2: Recollida de suggeriments

En la segona fase s'ha rebut únicament un suggeriment. Concretament, en data 31 de juliol de 2021 es rep un suggeriment de Marta Viladés Ribera, persona vinculada al Consell Comarcal del Bages (31.07.2021). A continuació es detalla de forma sintètica.

Marta Viladés Ribera (31.07.2021)

Suggereix que la modificació puntual del Pla incorpori els següents aspectes:

RESUM

1. En relació al nou dipòsit temporal,

Suggereix que s'especifiqui una temporalitat més clara i durant etapes del mateix, així com que s'estableixin unes condicions concretes sobre quan pot ser utilitzat el dipòsit temporal un cop el col·lector de salmorres estigui finalitzat i en ús.

Adicionalment, se sol·licita que s'estableixi com i qui avaluarà el compliment de les condicions concretes en cas d'utilitzar-se el dipòsit temporal, i cada quan es permetrà l'augment de material al nou dipòsit.

2. Sobre les mesures compensatòries pel municipi:

Suggereix incrementar les mesures compensatòries pel municipi de Súria ja que s'incrementen els terrenys afectats per la mineria al municipi.

VALORACIÓ

1. Sobre el nou dipòsit temporal:

Es valora positivament el suggeriment i el document per a l'Aprovació inicial incorpora tant la regulació dels paràmetres urbanístics aplicables a les noves àrees de dipòsit temporal del rebuig miner en circumstàncies extraordinàries i excepcionals (Clau DSt-Su), com regulant explícitament quan s'entén que es produeixen les esmentades circumstàncies. Així mateix, com a garantia, s'estableix que aquests àmbits no es podran ocupar si no hi ha una autorització prèvia de la Comissió Territorial d'Urbanisme (CTU) de la Catalunya Central que, d'acord amb els informes corresponents de l'administració competent, certifiqui la concurrència de dites circumstàncies extraordinàries i excepcionals.

Posteriorment cal tramitar un Projecte d'actuació específica, que serà aprovat definitivament per la CTU de la Catalunya Central, i que entre d'altres, haurà de contenir les següents determinacions addicionals:

- Concretar la durada prevista de l'episodi extraordinari i el volum de sal que se'n deriva. que mai podrà superar al corresponent a un 120% del volum estimat en el tràmit previ;
- Determinar la programació acurada del dipòsit del material i de la seva retirada, no podent ser el temps destinat a la retirada superior a 4 vegades l'autoritzat pel seu dipòsit.

Serà la Comissió Mixta de seguiment ambiental ja regulada en el PDU vigent i que ja ha estat constituïda i fa el seguiment del Pla qui s'encarregarà del control i seguiment de les condicions i la programació per a l'ús de les àrees de dipòsit temporal detallats en el Projecte d'actuació específica.

2. Sobre les mesures compensatòries pel municipi:

La naturalesa d'aquest instrument de planejament és de Pla Director urbanístic, regulat pel Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel que s'aprova al Text Refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya (en endavant "TRLU"). En aquest sentit, convé destacar que dita normativa no preveu cap supòsit pel que es contemplin compensacions urbanístiques.

La inexistència de compensacions urbanístiques s'estableix se'ns perjudici de les potencials compensacions ambientals que s'adoptin en el tràmit ambiental corresponent, en el supòsit d'eventuals impactes residuals.

1.7. Retorn de la fase 3. Elaboració d'informe-resum d'aportacions

S'adjunta a continuació una taula resum de totes les aportacions rebudes durant el programa de participació ciutadana, així com l'explicació de com s'han tingut en compte les mateixes per la redacció de la modificació del PDU.

INFORME-RESUM DEL PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA	
Aportacions i suggeriments rebuts durant el programa de participació ciutadana	Valoració
<p>Tenir en compte altres alternatives a un nou dipòsit (temporal) salí, com ara comercialitzar el residu, portar la sal al punt on un col·lector de salmorres presenti un estat o capacitat òptims, retornar el rebuig als buits generats per l'explotació minera el material no útil ("backfilling").</p>	<p>Les alternatives a un nou dipòsit proposades pels participants en el PPC referents a portar la sal al punt on un col·lector de salmorres presenti un estat o capacitat òptims, retornar el rebuig als buits generats per l'explotació minera el material no útil ("backfilling"), es varen estudiar en el marc del període transitori pel tancament del dipòsit salí del Cogulló a Sallent, essent finalment descartades per manca de viabilitat de les mateixes (veure annexos a la modificació del PDU: <i>Proposta per a la gestió del període transitori i la restauració de Sallent (maig de 2017, elaborat per l'Institut Cerdà; I l'estudi Backfilling en la mineria: El caso de la potasa y la minería del Bages</i> elaborat pel Dr Jesús Artieda (juliol del 2016).</p> <p>Precisar respecte la proposta del <i>backfilling</i> que el mineral amb un percentatge alt de sal sòdica ja es deixa a baix de la mina i per tant no entra en el procés productiu de potassa.</p> <p>Respecte la proposta de comercialitzar el residu, precisar que la sal que es diposita en els dipòsits salins ja és aquella que no ha tingut sortida comercial per falta de mercat.</p>

INFORME-RESUM DEL PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA	
Aportacions i suggeriments rebuts durant el programa de participació ciutadana	Valoració
En relació a l'emplaçament del nou dipòsit temporal.	<p>L'aportació <i>buscar altres indrets no tan malmesos</i> 'ha pres en consideració i s'ha valorat una alternativa en discontinuïtat al dipòsit existent, al torrent de la Bogatella. Això no obstant, s'ha desestimat perquè ambientalment i funcionalment no era la més adequada.</p> <p>Concretament, per l'elecció de la ubicació dels dipòsits s'han tingut en compte els següents criteris: prioritització del sòl ja degradat/transformat, prioritització d'aquelles àrees amb major eficiència (capacitat del dipòsit / superfície), prioritització de les àrees amb menor impacte paisatgístic, i finalment, prioritització de les àrees que no impliquessin l'explotació de noves conques de desguàs.</p> <p>D'acord amb els mencionats criteris, s'ha establert l'alternativa del recreixement del Fusteret (amb la obligació de la impermeabilització de la base i la garantia de la seva estabilitat) com a opció preferent front a l'ocupació de l'àmbit de Cererols.</p>
En relació a l'ordre de les prioritats relatives a les mesures a tenir en compte per l'elecció de l'emplaçament, la majoria de les aportacions rebudes van prioritzar les mesures d'impacte paisatgístic.	<p>Tal com s'ha comentat en el punt anterior, per l'elecció dels emplaçaments s'ha tingut en compte el criteri de menor impacte paisatgístic.</p> <p>Alhora, s'ha previst a les normes urbanístiques disposicions per minimitzar l'impacte paisatgístic, tals com la regulació de l'ordre en què s'haurà de fer el dipòsit i retirada en el recreixement del Fusteret (començant el dipòsit per l'àrea més allunyada i menys visible des del nucli urbà de Súria i començant la retirada en direcció contrària); forma orgànica de l'ocupació de l'àmbit de Cererols perquè es vegi més integrat a l'entorn; relació ocupació/alçada més òptima des del punt de vista de l'impacte paisatgístic; i evitar, dins el possible, sobrepassar el turó adjacent a l'àrea de Cererols, i en cas de sobrepassar-lo prendre mesures per evitar l'impacte paisatgístic des del nucli urbà de Súria.</p>
Altres mesures proposades en relació a la preservació de l'entorn	<p>En relació a les altres mesures proposades en relació a la preservació de l'entorn, s'han pres en consideració:</p> <ul style="list-style-type: none"> • evitar afectar nous vessants, en l'estudi de l'alternativa escollida per a l'emplaçament del nou dipòsit temporal; • gestionar la salinització dels torrents i aqüífers, mitjançant l'obligatorietat d'impermeabilitzar tant la base dels dipòsits temporals com l'àrea de contacte amb el dipòsit existent del Fusteret que no disposa d'aquesta base impermeabilitzada; • conservar la massa boscosa existent, intentant minimitzar-ne l'afectació

INFORME-RESUM DEL PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA	
Aportacions i suggeriments rebuts durant el programa de participació ciutadana	Valoració
	<ul style="list-style-type: none"> control de visuals i control de l'alçada, en la regulació de les noves àrees d'ocupació temporal gestionar la cura de la flora i la fauna, no destruir camps de conreu. <p>No s'han pres en consideració,</p> <ul style="list-style-type: none"> control acústic des de les masies de l'entorn, atès que es competència de la regulació de l'activitat, no del urbanisme; cobrir amb vegetació el runam; atès que s'ha establert que un cop superat l'episodi extraordinari, cal procedir a retirar el material
En relació al seguiment o control dels dipòsits temporals	En la modificació de PDU s'han pres en consideració els suggeriments relatius al seguiment i control de les àrees de dipòsit temporal per circumstàncies extraordinàries i excepcionals mitjançant la incorporació en els indicadors a tenir en compte per la Comissió mixta ambiental el següent indicador: "Balanç de material (sal i fang) que es diposita o retira de la zona de dipòsit temporal, en compliment del programa actuació establert en el projectes d'actuació específica de dites àrees, si s'escau".
Mesures ambientals compensatòries	<p>En la modificació de PDU s'han tingut en compte els suggeriments relatius a tenir en compte mesures ambientals compensatòries per al municipi de Súria, mitjançant la incorporació a les normes urbanístiques de la següent disposició en relació a les àrees de dipòsit temporal per a circumstàncies extraordinàries i excepcionals: <i>"En el marc de l'avaluació d'impacte ambiental s'estudiaran les mesures compensatòries ambientals en relació als impactes residuals estimats generats pel projecte d'actuació específic concret"</i>.</p> <p>S'ha considerat convenient introduir aquesta disposició per detallar que dites mesures compensatòries ambientals seran requerides. No obstant això, s'entén que no es podran detallar fins a acotar l'actuació específica concreta i mesurar els eventuais impactes residuals, en tant que les mesures compensatòries hauran de ser proporcionades a l'actuació específica concreta.</p>

Document redactat per l'equip tècnic de la Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme

Barcelona, desembre de 2021